Финансијско рачуноводство

Др Бобана Чегар, доцент

ОБАВЕЗЕ
(позајмљени капитал)

Биланс стања

Актива

Стална имовина

...
...
...

Текућа имовина

...
...
...

Пасива

Сопствени капитал

...
...
...

Резервисања и обавезе

40 – Резервисања, одложене пореске обавезе и разграничени приходи
41 – Дугорочне обавезе
42 – Краткорочне финансијске обавезе
43 – Обавезе из пословања
44 – Обавезе из специфичних послова
45 – Обавезе за зараде и накнаде
46 – Друге обавезе
47 – ПДВ
48 – Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине
49 – ПВР, краткорочна резервисања и одложене пореске обавезе

ОБАВЕЗЕ

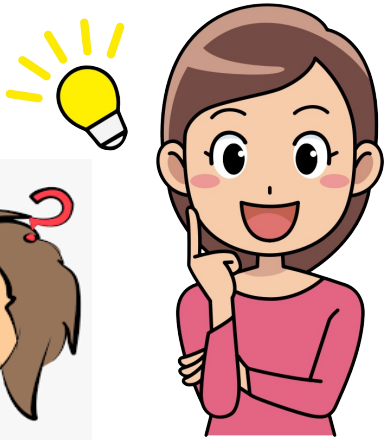

Обавезе су садашње обавезе ентитета које настају из прошлих догађаја, чија ће посљедица да буде одлив економских користи или услужног потенцијала из ентитета

МРС 1

Резервисања ? ≠ Обавезе ? ≠ Потенцијалне обавезе

ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

Рок доспијећа дужи од 12 мјесеци

Користе се углавном за набавку основних и трајних обртних средстава

..... Дугорочни кредити ..... Дугорочне обвезнице .....

ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

1. Обавеза настаје у моменту када банка уплати средства
2. Обавеза је једнака висини уплаћеног износа
3. Новац може да буде дозначен директно добављачу
4. Отплата се врши путем ануитета
5. Ануитет садржи камату и дио главнице

ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

Примјер 1

1. Банка је уплатила на наш пословни рачун дугорочни кредит у износу од 100.000 КМ

Р. бр.	Датум	Опис	Позив	Износ	
				Дугује	Потражује
1.	х.х.	Пословни рачун Дугорочни кредити... *-За дозначени кредит-*	2410 4130	100.000	 100.000

2410 – Пословни рачун

1) 100.000	

4130 – Дугорочни кредити...

	1) 100.000

ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

2. Дио дугорочног кредита, у износу од 20.000 КМ, доспијева на плаћање у року од 12 мјесеци.

Р. бр.	Датум	Опис	Позив	Износ	
				Дугује	Потражује
2.	х.х.	Дугорочни кредити... Дио дуг. кре. који доспије... *-За пренос дијела дуг.кре. ..-*	4130 4240	20.000	 20.000

2410 – Пословни рачун

1) 100.000	

4130 – Дугорочни кредити...

2) 20.000	1) 100.000

4240 – Дио дуг. кре. који доспјева ....

	2) 20.000

ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

3. Банка је обрачунала камату у износу од 50 КМ.
4. Плаћен је ануитет у износу од 1.500 КМ који у себи садржи камату.

Р. бр.	Датум	Опис	Позив	Износ	
				Дугује	Потражује
3.	х.х.	Расходи камата Обавезе за камате *-За обрачунату камату-*	5610 4601	50	 50
4.	х.х.	Дио дуг.кре. који доспијева... Обавезе за камате Пословни рачун *- За уплату ануитета-*	4240 4601 2410	1.450 50	 1.500

ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

2410 – Пословни рачун	
1) 100.000	**4) 1.500**

4130 – Дугорочни кредити...	
2) 20.000	1) 100.000

4240 – Дио дуг. кре. који	
4) 1.450	2) 20.000

5610 – Расходи камата	
3) 50	

4601 – Обавезе за камате	
4) 50	**3) 50**

ДУГОРОЧНЕ ОБВЕЗНИЦЕ

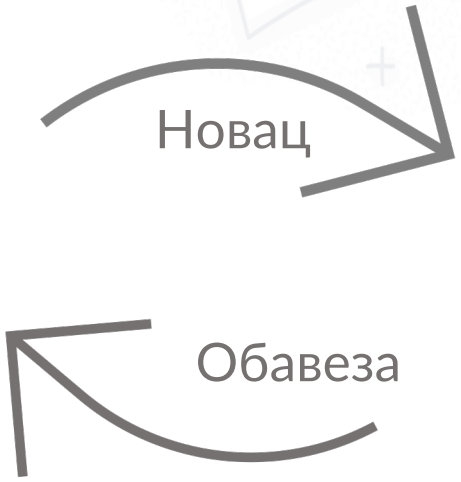

1. Обавезе настају у тренутку продаје обвезница
2. Исказује се у висини номиналне вриједности продатих обвезница
3. Номинална вриједност обвезнице је она на коју обвезница гласи
4. Могу да имају каматни или ануитетни купон
5. Могу се продавати уз премију или дисконт

ДУГОРОЧНЕ ОБВЕЗНИЦЕ

Примјер 2

1. Предузеће је емитовало и продало дугорочне обвезнице, по номилној цијени, у износу од 100.000 КМ

Р. бр.	Датум	Опис	Позив	Износ	
				Дугује	Потражује
1.	х.х.	Пословни рачун Дугорочне обвезнице *-За продају обвезница-*	2410 4120	100.000	 100.000

2410 – Пословни рачун

1) 100.000	

4120 – Дугорочне обвезнице

	1) 100.000

КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

Користе се углавном за одржавање ликвидности или финансирање сезонских залиха. Рок доспијећа краћи од 12 мјесеци.

Примјер 3

1. Банка је предузећу дозначила краткорочни кредит у износу од 10.000 КМ

Р. бр.	Датум	Опис	Позив	Износ	
				Дугује	Потражује
1.	х.х.	Пословни рачун Краткорочни кредити *-За добијени краткорочни кре.-*	2410 4220	10.000	 10.000

2410 – Пословни рачун

1) 10.000	

4220 – Краткорочни кредит

	1) 10.000

КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

Примјер 4

1. Набавили смо материјал од добављача Алфа, у вриједности од 1.000 КМ. (Предузећа нису у систему ПДВ)***

Р. бр.	Датум	Опис	Позив	Износ	
				Дугује	Потражује
1.	х.х.	Материјал Добављачи у земљи *-За набавку материјала.-*	1010 4320	1.000	 1.000

1010 – Материјал

1) 1.000	

4320 – Добављачи у земљи

	1) 1.000

ИЗМИРЕЊЕ ОБАВЕЗА

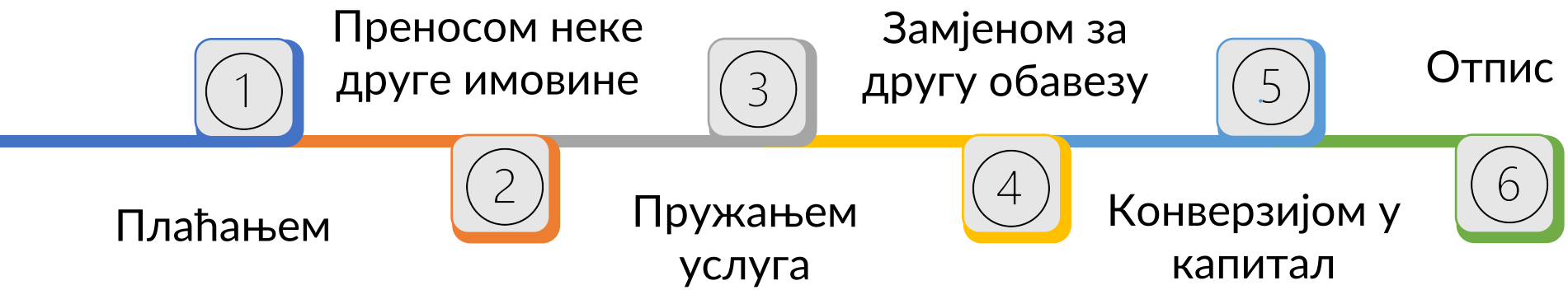

ИЗМИРЕЊЕ ОБАВЕЗА

Примјер 1

1. Обавеза према добављачима у износу од 500 КМ измирена је исплатом са пословног рачуна

Р. бр.	Датум	Опис	Позив	Износ	
				Дугује	Потражује
1.	х.х.	Добављачи у земљи Пословни рачун *-За набавку материјала.-*	4320 2410	500	 500

2410– Пословни рачун

пс) ххх	1) 500

4320 – Добављачи у земљи

1) 500	пс) ххх

ИЗМИРЕЊЕ ОБАВЕЗА

Примјер 2

1. Обавезу према добављачима у износу од 800 КМ дужник је измирао пружајући услугу савјетовања у истом износу (предузећа нису у систему ПДВ)

Р. бр.	Датум	Опис	Позив	Износ	
				Дугује	Потражује
1.	х.х.	Купци у земљи Приходи од услуга *- За пружене услуге-*	2010 6112	800	 800
1а.	х.х.	Добављачи у земљи Купци у земљи *-За компензацију обавеза-*	4320 2010	800	 800

2010– Купци у земљи	
1) 800	1а) 800

4320 – Добављачи у земљи	
1а) 800	пс) 800

6112 – Приходи од услуга	
	1) 800

ИЗМИРЕЊЕ ОБАВЕЗА

Примјер 3

1. Обавезу према добављачима у износу од 1.000 КМ дужник је измирио издавајући чек који гласи на исти износ.
2. Чек је реализован.

Р. бр.	Датум	Опис	Позив	Износ	
				Дугује	Потражује
1.	х.х.	Добављачи у земљи Об. за издате чекове *- За издате чекове-*	4320 4390	1.000	 1.000
2.	х.х.	Об. за издате чекове Пословни рачун *- За реализацију чека-*	4390 4320	1.000	 1.000

4390 – Издати чекови	
2) 1.000	1) 1.000

4320 – Добављачи у земљи	
1) 1.000	пс) 1.000

2410 – Пословни рачун	
пс) ххх	2) 1.000

ИЗМИРЕЊЕ ОБАВЕЗА

Примјер 4

1. Обавеза према кључном добављачу у износу од 50.000 КМ конвертована је у капитал доо. Повећање капитала друштва је уписано у судски регистар.

Р. бр.	Датум	Опис	Позив	Износ	
				Дугује	Потражује
1.	х.х.	Добављачи у земљи Удјели доо *-За конверзију дуга у капитал.-*	4320 3020	50.000	 50.000

3020 – Удјели доо

	пс) ххх
	1) 50.000

4320 – Добављачи у земљи

1) 50.000	пс) 50.000

ИЗМИРЕЊЕ ОБАВЕЗА

Примјер 5

1. Одлуком добављача, обавеза коју имамо у износу од 1.000 КМ, је отписана.

Р. бр.	Датум	Опис	Позив	Износ	
				Дугује	Потражује
1.	х.х.	Добављачи у земљи Приходи од отписа обавеза *-За отпис обавеза.-*	4320 6791	1.000	 1.000

6791 – Приходи од отписа обавеза

	1) 1.000

4320 – Добављачи у земљи

1) 1.000	пс) 1.000